

Forfatter: Aarestrup, Emil

Titel: Udvalgte digte

Citation: Aarestrup, Emil: "Udvalgte digte", i Aarestrup, Emil: *Udvalgte digte*, udg. af Dan Ringgaard , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 316.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aarestrup07val-shoot-idm139875152583584/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

belejrer Nebukadnesers felterre Holofernes Judiths by Betulia. Judith vinder hans fortrolighed og hugger hovedet af ham med hans sværd, hvorefter hendes folk med held angriber lejren.

Kjære Ven! Jeg har faaet en Maneer ...

Digtformen er en makame, se n.t.s. 192.

215 *Kjære Ven*: Christian Petersen, urtekræmmer og Aarestrups livline til København. – *Maneer*: måde, vane. – *smart*: her nok: hurtigt. – *nat*: på en usædvanlig måde; også: behageligt. – *Art*: måde, – *det, der kommer fra Pressen*: Digte udkom midt i december 1837, jf. rimbrekets datering. – *maltraiteres*: behandles dårligt. – *Maculatur*: kasseret papir, ofte anvendt til indpakning. – *approberes*: godkendes. – *Sprætninger*: springende, hoppende bevægelser. – *Sprætninger*: udladninger. – *recommandere*: anbefale. – *L'hoimbrehonet*: kortspil. – *Beskupperne*: bedragerne. – *Winlher*, Christian: se n.t.s. 80. – *Raphael* (1483-1520): ital. renessancemaler og -arkitekt; hovedværker: freskerne i Vatikanet, og en række Madonna-billeder, herunder »Den sextinske Madonna«, som Aarestrup kan have set i Dresden.

216 *Skammel*: fodskammel, hørende til Guds trone.

Tilegnelse

Grundformen dateret 1837.

216 *Allehaande*: et krydderi. – *Concha*: se n.t.s. 101.

Yndig er Ourebygaard i Sommerens blussende Skjønhed ...

Datering: 1839.

Verse målet er et elegisk distichon, se n.t.s. 156.

217 *Ourebygaard*: idag: Orebygård; baron Rosenorn-Lehns herregård på Lolland, hvor Aarestrup gjorde besøg de elleve år, han boede og praktiserede i Sakskobing. – *i kjølende Skygger*: evt. allusion til Johannes Ewalds (da. digter, 1743-81) »Rungstedts Lyksaligheder. En Ode« (1775), 1. vers. – *glimende*: her prægtige. – *Flor*: en stor mængde blomster. – *opklakket*: nærer.

218 *Vina*: se n.t.s. 38. – *Florals*: if. gr. og rom. mytologi blomstergudinde. – *lønlig*: hemmelig. – *Baan*: bralrende tale.

Min Ven – Christian Petersen ...

218 *Christian Petersen* (se n.t.s. 215) har på vegne af skuespillerparret N. P. og Anna Nielsen bedt Aarestrup om at skrive et digt til deres aftenunderholdning. – *heden og deden*: hid og did, frem og tilbage. –

Klinten fra Hveden: jf. Matt. 13,24-30 (ældre bibeloversættelse). – *puslede Kammen*: måske ryste el. rode op i strittende hår. – *den belgiske Bank, falleerte*: gik bankerot: det belgiske bankvæsen var indtil 1849 i en notorisk elendig forfatning. – *naar Tid forlønes*: med tiden, egl. når der gives tid. – *Væxelbefaling(en)*: krav om indfrielse af gælds-brev. – *immer*: altid.

219 *Hørlige*: lydige. – *Anpasse(n)de*: sandsynligvis: tilpasse. – *Bravombeltende*: som fremkalder bifald. – *Mellemstykke*: mellemkød. – *Prakker*: tigger. – *Ureboden*: købmandsbutikken. – *Nydelsesforvoldningen*: det, der (i ironisk forstand) forvolder, dvs. er årsag til nydelse. – *Hundredtaalersedlene*: daleren konverteredes i 1875 til 2 kr.

Kjøbenhavnske Minder

If. Friis fra 1839.

220 *Bastioner*: fæstningsværker. – *Marmorkirke*: Frederikskirken: påbegyndt 1749, færdiggjort 1894, lå i den mellemiggende periode mere og mere hen som ruin. – *musgroet*: mosbegroet. – *Hallandsaas*: det nuværende Kongens Nytorv. – *Kongen*: formentlig Christian VII (konge 1766-1808); måske Frederik VI (konge 1808-39). – *Gammelholm*: del af Bremerholm (hvis anden del, Nyholm, var dannet ved opfyldning), tidl. en holm i sundet ml. Amager og København, adskilt herfra af et sejløb, »Dybet«, jf. den nuv. Dybengade. Her og på Nyholm lå flåden og skibsbyggerierne. – *den danske Flaade (...) saadue op*: i årene efter Københavns bombardement 1807 udvidedes flåden og dens anlæg på Holmen betragteligt. Bemærkningen kan gå på det nyttesløse heri.

221 *Buegang*: buegange af espaliers i den egentlige lysthave i Kongens Have. – *Herkules med Løven*: Det første af Herkules' (gr. Herakles) 12 arbejder (se n.t.s. 203) er hans kamp mod den nemeiske løve, som han kvalte. Statuen står i den såkaldte Herkulespavillon i Kongens Have. – *Pfeninghausen*: på den tid et populært lejev bibliotek startet af boghandler Venninghausen. – *Kononato*: K. den Frygtelige, Overhoved for Banditerne i Venedig: en Rosenhistorie, oversat i 1803. – *fidter*: fedtet. – *Charlottenborg (...) Gipsopfyldt (...) Laokoon*: Charlottenborg slot har siden slutningen af 1700-tallet huset Kunstakademiet, der bl.a. har benyttet det til udstillinger. Bygningen har muligvis i begyndelsen af 1800-tallet rummet en afstøbning af det hellenistiske kunstværk *Laokoongruppen* fra ca. 100 f.Kr. Værket, som menes udført af de rhodiske billedhuggere Athanodoros, Agesandros og Polydoros, ses i Vatikanets samlinger og er en fremstil-